Program wychowawczo - profilaktyczny

Branżowej Szkoła I Stopnia nr 3

w Suwałkach wchodzącej

w skład

Zespołu Szkół Technicznych

w Suwałkach

Na rok szkolny 2026/2027

Spis treści

1. Wprowadzenie

2. Cel i zadania
   2.1 Główny cel
   2.2 Cele szczegółowe
   2.3 Zadania

3. Warunki i sposoby realizacji
   3.1 Warunki realizacji
   3.2 Metody realizacji
   3.3 Treści

4. Efekty

5. Ewaluacja

1. Wprowadzenie

Zespół Szkół Technicznych w Suwałkach funkcjonuje od roku 1927. Od początku istnienia szkole przyświeca idea, aby nauczanie i kształtowanie umiejętności było spójne z wychowaniem.

Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe wychowanie to *„wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży" (art.1 pkt 3 ustawy).* Dlatego realizując proces kształcenia szkoła podejmuje działania wspomagające rozwój każdego uczącego się, stosownie do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki.

Działania zawarte w Programie wychowawczo - profilaktycznym Branżowej Szkoły I Stopnia nr 3 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach poddano ewaluacji we wrześniu 2026 r.

Program został zmodyfikowany o treści i działania uwzględniające:

- priorytety polityki oświatowej państwa (ogłoszone przez MEN) na rok 2026 - 20267;
- wnioski i rekomendacje wynikające z ewaluacji działań realizowanych w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Branżowej Szkoły I Stopnia nr 3 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach (wrzesień 2026);
- wnioski i rekomendacje wynikające z przeprowadzonej diagnozy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych (wrzesień 2026);
- wnioski i rekomendacje z badań przeprowadzonych przez Zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej Branżowej Szkoły I Stopnia nr 3 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach - diagnoza przemocy rówieśniczej" (wrzesień 2026);

- wnioski i rekomendacje wynikające z ewaluacji Standardów Ochrony Małoletnich w Branżowej Szkoły I Stopnia nr 3 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach (czerwiec 2026);
- potrzeby klientów szkoły (uczniów, rodziców, nauczycieli) wynikające ze specyfiki funkcjonowania szkoły/placówki;
- wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora;
- wnioski i analizy (wnioski z pracy zespołów oddziałowych, zespołów przedmiotowych, z obserwacji zachowań uczniów, analiza wyników nauczania, analiza dokumentacji pedagoga szkolnego);
- spostrzeżenia ważne dla szkoły (uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, sugestie rodziców);
- analizę uwag wpisywanych do dziennika;
- obserwację zachowań uczniów na terenie szkoły;
- analizę czynników ryzyka i czynników chroniących.

Program uwzględnia wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Wychowawcy klas, pedagodzy, psycholog realizują zadania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym na godzinach z wychowawcą, a nauczyciele - na zajęciach edukacyjnych.

Program wychowawczo – profilaktyczny Branżowej Szkoły I Stopnia nr 3 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach jest oparty na aktualnej i rzetelnej wiedzy z zakresu wychowania i profilaktyki, w tym skutecznych strategii profilaktycznych i wynika z diagnozy problemów, potrzeb i zasobów występujących w szkole. Został opracowany zgodnie z aktualnymi przepisami prawa oświatowego. Adresatami działań wychowawczych są wszyscy uczniowie Szkoły, a działaniami profilaktycznymi objęci są uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy nauczyciele. Program uwzględnia całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi zarówno w zakresie wpierania młodzieży w prawidłowym rozwoju jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

Zakładamy realizację założeń:

- **profilaktyki uniwersalnej** skierowanej do wszystkich uczniów, której celem jest opóźnianie inicjacji i przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych

- **profilaktyki selektywnej** – przeznaczonej dla uczniów zachowujących się ryzykownie lub znajdujących się w specyficznej sytuacji społecznej, rodzinnej oraz dla dzieci i młodzieży znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka (np. z rodzin z problemem alkoholowym)

- **profilaktyki wskazującej** na rzecz jednostki wysokiego ryzyka, polegającej na interwencji, terapii uczniów przejawiających symptomy zaburzeń i wymagających specjalistycznego przygotowania do ich udzielania.

Działania wychowawczo - profilaktyczne, za które odpowiedzialne jest całe grono pedagogiczne oraz personel szkolny, skupiają się na tworzeniu wspierającego, przyjaznego klimatu szkoły, który pozytywnie wpływa na zdrowie psychiczne i poczucie własnej wartości, motywując uczniów i nauczycieli do osiągnięć. Przewidziane działania pozwalają także na czynny udział rodziców w życiu szkoły. Mamy świadomość, że pozytywne relacje z dorosłymi, więź ze szkołą, umiejętności wychowawcze nauczycieli, powodzenie w nauce są czynnikami chroniącymi, związanymi ze szkołą. Warto dołożyć starań, aby doskonalić umiejętności w tym zakresie.

Wizja

„Szkoła przygotowuje do aktywnego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu społecznym i zawodowym w zmieniającej się rzeczywistości”

Misja

Szkoła

- przekazuje rzetelną wiedzę i kształtuje umiejętności praktyczne w przyjaznym i bezpiecznym środowisku
- dostosowuje ofertę edukacyjną do możliwości i potrzeb uczniów oraz zmieniającego się rynku pracy
- promuje zdrowy styl życia oraz rozwijanie zainteresowań i zdolności
- rozwija postawy obywatelskie, patriotyczne i społeczne uczniów
- uczy tolerancji i empatii oraz szacunku do innego człowieka
- współdziała z rodzicami na rzecz wszechstronnego rozwoju uczniów

2. Cele i zadania

2.1 Mając na uwadze zasadę, że bezpośrednimi wychowawcami dzieci są ich rodzice, szkoła współdziała z nimi, podejmując działania wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze, których **głównym celem** jest umiejętne wpieranie młodego człowieka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej jak i zapobieganie oraz przeciwdziałanie zachowaniom problemowym.

2.2. Cele szczegółowe:

1. Rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych uczniów
2. Wspieranie rozwoju osobowego każdego uczącego się stosownie do jego indywidualnych potrzeb i możliwości.
3. Kształtowanie umiejętności dokonywania prozdrowotnych i prospołecznych wyborów.
4. Rozwijanie kompetencji personalnych i społecznych uczniów.
5. Kształtowanie umiejętności funkcjonowania uczniów w społeczeństwie informacyjnym.
6. Kształtowanie postaw otwartości na uczenie się przez całe życie oraz mobilności edukacyjnej i zawodowej absolwentów.
7. Osiąganie wysokiego poziomu umiejętności umożliwiających absolwentom sprostanie wyzwaniom zmieniającego się rynku pracy.

2.3. Zadania

Zadania szkoły są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo – społecznym, na które wpływają w szczególności: idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, nowe techniki i technologie, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności.

Szkoła, jako środowisko wychowawcze, pomaga wychowankom zbudować wewnętrznie uporządkowany system wartości umożliwiający samodzielność w dojrzałym działaniu. Ma za zadanie tworzyć warunki do kształtowania u uczniów postaw sprzyjających ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takich jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej.

Wszyscy nauczyciele realizują zadania z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, aby umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegania zagrożeniom poprzez profilaktykę zachowań ryzykownych, jak również zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia stosownie do jego potrzeb i możliwości. Nauczanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dostosowuje się do ich możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się.

Zadania długofalowe:

1. Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych uczniów
2. Zapewnienie warunków do wszechstronnego rozwoju.
3. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniów poprzez wzmacnianie czynników chroniących oraz ograniczanie czynników ryzyka.
4. Doskonalenie kompetencji kluczowych.

5. Przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy.
6. Integrowanie i korelowanie kształcenia ogólnego i zawodowego.
7. Stwarzanie warunków do samokształcenia i świadomego wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł z zastosowaniem technologii informacyjno – komunikacyjnych.
8. Przygotowanie uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania mediów.
9. Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych.
10. Przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.

3. Warunki i sposoby realizacji

3.1. Warunki realizacji

Proces wychowania nie może być oderwany zarówno od rodziny, jak i środowiska, w którym żyje uczeń, dlatego ważne jest współdziałanie ww. podmiotów ze szkołą w służbie integralnego rozwoju młodego człowieka. Z tego względu Program wychowawczo - profilaktyczny Branżowej Szkoły I Stopnia nr 3 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach jest przygotowany i realizowany przez wszystkich pracowników szkoły we współpracy z rodzicami, organem prowadzącym i innymi instytucjami wspierającymi działalność edukacyjną szkoły. Jest spójny z programem doradztwa zawodowego, pomocy socjalnej, programami edukacyjnymi kształcenia ogólnego i zawodowego oraz innymi realizowanymi w szkole i środowisku. Uwzględnia wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej. Stanowi punkt wyjścia do planowania oraz podejmowania oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych w poszczególnych oddziałach w całym cyklu kształcenia w ramach zajęć wychowawczych, przedmiotowych oraz zajęć pozalekcyjnych, jak również podczas organizowanych wszelkiego rodzaju uroczystości.

3.2. Metody realizacji

Nauczyciel dokonując wyboru metody realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego powinien mieć na uwadze założone cele oraz zadania, jakie postawił sobie i uczniom, a także poziom intelektualny i psychofizyczny wychowanków. Program zakłada stosowanie różnych metod pracy ze szczególnym wskazaniem na:

- podające
- problemowe
- eksponujące
- programowe
- praktyczne
- interaktywne wykłady

- warsztaty
- treningi umiejętności
- projekty
- debaty

Formy organizacyjne i czas przeznaczony na realizację określonych zadań są dostosowane do wieku uczniów, liczebności grupy, treści, warunków lokalowych, bazy dydaktycznej oraz kwalifikacji, doświadczenia i inwencji twórczej realizatora.

3.3. Treści

Proces wychowania realizowany w szkole oparty jest na wartościach uniwersalnych takich, jak prawda, dobro i piękno, które odgrywają istotną funkcję w procesie indywidualnego i społecznego rozwoju młodego człowieka. Szczególne miejsce wśród nich zajmuje prawo do życia w wolności, podmiotowość i tożsamość człowieka, godność, odpowiedzialność, swobody obywatelskie, patriotyzm, życie wolne od zagrożeń, demokracja, uczciwość, tolerancja, rodzina, edukacja, zdrowie i jego ochrona, możliwość samorealizacji, praca oraz godziwy poziom życia materialnego i duchowego. Treści programu wychowawczo - profilaktycznego wynikają z definicji wychowania przytoczonej we wprowadzeniu. Są one uzupełnione działaniami o charakterze profilaktycznym, które należy rozumieć, jako interwencję wzmacniającą, korygującą i uzupełniającą wychowanie i wynikającą z diagnozy potrzeb i problemów uczniów naszej szkoły.

Obszary problemowe wynikające z przeprowadzonej diagnozy:

- zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z mediów społecznościowych i zasobów sieci;

- zagrożenie wykluczeniem społecznym, jako wynik deficytów kompetencji osobistych niektórych uczniów w nawiązywaniu i podtrzymywaniu dobrych relacji interpersonalnych z rówieśnikami (trudności adaptacyjne);

- zagrożenie wahaniami nastroju, stanami lękowymi, depresyjnymi, nerwicami jako wynik wzmożonego napięcia emocjonalnego;

- zagrożenie zaburzeniami lękowymi dzieci i młodzieży w związku z poczuciem zagrożenia zdrowia lub życia (zagrożenia cywilizacyjne);

- zagrożenie wykluczeniem społecznym, jako wynik deficytów kompetencji osobistych niektórych uczniów w nawiązywaniu i podtrzymywaniu dobrych relacji interpersonalnych z rówieśnikami (trudności adaptacyjne);

- wzmożone napięcie emocjonalne, lęki związane z poczuciem przeciążenia nadmiarem nauki, obawą przed niepowodzeniami edukacyjnymi;

- zagrożenia związane z niewłaściwymi nawykami żywieniowymi;

- trudna sytuacja rodzinna (przemoc, uzależnienia od alkoholu, środków psychoaktywnych, niewłaściwe postawy rodzicielskie);

- zachowania lekceważące i niepożądane w relacjach uczniów w stosunku do nauczycieli.

Do najważniejszych czynników chroniących należą:

Rodzina:

- wspierający styl wychowania- oparty na trosce, szacunku i jasno określonych granicach;

- silna więź z przynajmniej jedną zaufaną osobą- daje poczucie bezpieczeństwa i akceptacji;

- zaangażowanie rodziców w życie dziecka- wspólne spędzanie czasu, rozmowy, zainteresowanie edukacją;

- stabilne środowisko domowe- brak przemocy, uzależnień i częstych konfliktów.

Cechy indywidualne:

- zainteresowanie uczniów nauką i własnym rozwojem, silna motywacja wewnętrzna;

- pozytywny obraz siebie- wysoka samoocena, poczucie własnej wartości;

- umiejętność rozwiązywania problemów- zdolność radzenia sobie w trudnych sytuacjach;

- asertywność i komunikatywność- łatwość w wyrażaniu emocji i potrzeb;

- optymizm i poczucie sensu życia- wiara w przyszłość, cele osobiste;

- wyznawane wartości moralne i religijne.

Szkoła i edukacja:

- bezpieczne i wspierające środowisko szkolne, relacje z nauczycielami, pracownikami szkoły i rówieśnikami;

- udział w zajęciach z edukacji zdrowotnej;

- działania wspierające kształcenie dostosowane do zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych osób uczących się, w tym wynikających

z niepełnosprawności w celu zapewnienia równego dostępu do nauki w ramach edukacji włączającej;

- wsparcie ze strony specjalistów szkolnych;
- przepływ informacji i wspólny kierunek działań pracowników szkoły;
- przestrzeganie procedur;
- szybka interwencja w sytuacjach kryzysowych;
- możliwość rozwijania pasji i talentów- zajęcia pozalekcyjne, konkursy, wolontariat;
- działania wychowawczo-profilaktyczne w szkole w zakresie profilaktyki pozytywnej.

Czynniki ryzyka:

Indywidualne:
- niska samoocena i brak poczucia własnej wartości;
- impulsywność, nadpobudliwość, słaba kontrola emocji;
- skłonność do ryzyka i potrzeba bodźców;
- wczesne eksperymentowanie z używkami (np. alkohol, narkotyki- przed 12 r.ż.);

Rodzinne:
- brak więzi z rodzicami, wrogość lub obojętność;
- konflikty rodzinne z udziałem dziecka;
- nieprawidłowe wzorce wychowawcze, np. brak nadzoru, surowa dyscyplina, niekonsekwencja;
- uzależnienia lub choroby psychiczne;
- antyspołeczne wzorce zachowań.

Szkoła:
- niepowodzenia szkolne i negatywne nastawienie do nauki;
- brak poczucia przynależności do grupy rówieśniczej;
- ubóstwo, brak perspektyw życiowych;
- brak dostępu do pozytywnych wzorców i zajęć alternatywnych;
- wysoka liczebność klas/grup przy jednoczesnym rozproszeniu i zróżnicowaniu realizowanych kierunków;
- presja rówieśnicza i wpływ grupy.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027:

1.Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26. Kompas Jutra, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.

2. Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.

3. Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.

4. Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

5. Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym. Wspieranie przedszkoli i szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno- pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.

6. Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.

7. Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.

8. Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

Obszar: Rozwój *osobowości ucznia*	
Sposób realizacji	**Kryteria sukcesu**
a) kształtowanie systemu wartości: • analizowanie, wartościowanie różnych zachowań, postaw osób historycznych, fikcyjnych i współczesnych na wszystkich zajęciach szkolnych	**uczeń:** • w sposób jednoznaczny odróżnia dobro od zła, posiada stabilny system wartości

• prezentacja swoich ocen i poglądów, m.in. na debatach, na łamach gazetki szkolnej • dyskutowanie na tematy związane z wybranymi zagadnieniami etycznymi (np.: kara śmierci, aborcja, klonowanie....) • prezentowanie i promowanie kanonu osób współczesnych i historycznych mogących pełnić funkcję autorytetów • przyjmowanie przez nauczycieli postawy autentyczności w działaniach wychowawczych	• zabiera wartościująco-oceniający głos w dyskusji dotyczącej systemu wartości • posiada wartościowe autorytety • nauczyciel jest autorytetem • nauczyciel stanowi wzorzec zachowania dla ucznia
b) kształtowanie rozwoju osobowego: • poznawanie metod podejmowania decyzji w sytuacjach problemowych (w sytuacji wyboru) • analizowanie decyzji różnych osób rzeczywistych i fikcyjnych, ocenianie ich trafności • dokonywanie samooceny, analizy swoich mocnych i słabych stron • korzystanie z porad specjalistów, np.: psychologa, pedagoga • stosowanie prawidłowych zasad komunikacji w różnych sytuacjach • symulacja sytuacji problemowej i jej rozwiązanie • ćwiczenia w radzeniu ze stresem oraz pozytywnego wyrażania emocji	uczeń: • podejmuje samodzielnie decyzje i ponosi odpowiedzialność za ich skutki • zna swoje ograniczenia, bazuje na swoich mocnych stronach i je rozwija • radzi sobie z trudnościami osobistymi wykorzystując wiedzę i zdobyte umiejętności • zna i stosuje zasady prawidłowego komunikowania się z ludźmi • potrafi przeciwstawić się presji grupy, rozwiązuje konflikty bez agresji i przemocy • zna i stosuje techniki relaksacyjne oraz inne konstruktywne metody radzenia sobie ze stresem i wyrażania emocji
c) kształtowanie obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw uczniów: • wzmacnianie bezpieczeństwa uczniów poprzez budowanie więzi ze szkołą,	Uczeń: • czuje się w szkole bezpiecznie

rozpoznawanie wczesnych objawów zachowań ryzykownych, używania środków psychoaktywnych lub stosowania przemocy oraz podejmowanie szybkiej interwencji w takich przypadkach	
• zapoznanie z przepisami obowiązującymi w szkole (statut, regulaminy, zarządzenia, Standardy Ochrony Małoletnich)	• postępuje zgodnie z normami prawnymi społecznymi, etycznymi
• podejmowanie działań kładących nacisk na poszanowanie i przestrzeganie prawa (edukacja prawna, Standardy Ochrony Małoletnich)	• przestrzega prawa • reaguje na łamanie norm
• przeciwdziałanie zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich stosowanie Standardów Ochrony Małoletnich).	• jest świadomy zagrożeń, zna procedury postępowania;
• wskazywanie na zasady dobrego wychowania, modelowanie właściwego zachowania w codziennych sytuacjach szkolnych i różnorodnych wydarzeniach społecznych (wycieczki, kino, teatr, uczelnie, zakłady pracy, instytucje ….)	• zachowuje takt i kulturę osobistą
• dbałość o kulturę języka	• uczeń posługuje się poprawną polszczyzną i umiejętnie komunikuje się
• utrwalanie społecznie akceptowanych zachowań poprzez analizowanie i ocenianie różnych zjawisk z życia szkolnego i pozaszkolnego z uwzględnieniem tzw. „dylematów moralnych”	• jest wrażliwy na przejawy niesprawiedliwości i krzywdę innych
• podejmowanie działań uczących postaw asertywnych	• nie ulega negatywnej presji, posiada umiejętność mówienia „nie”
• uczestnictwo w życiu kulturalno – społecznym szkoły, miasta, regionu	• uczestniczy w życiu szkoły i środowiska lokalnego, • jest kreatywny

• wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych • uczestnictwo w działaniach kształtujących poczucie tożsamości i świadomości narodowo – państwowej	• czuje się patriotą • bierze udział w rożnych działaniach kształtujących postawy patriotyczne • czuje się świadomym Polakiem i Europejczykiem
• uczenie tolerancji i empatii wobec osób niepełnosprawnych, odrzuconych społecznie, innych ras, narodowości, i wyznań	• jest tolerancyjny, przestrzega norm i zasad, szanuje odrębności kulturowe;
• zachęcanie do uczestnictwa w „życiu szkoły” oraz społeczności lokalnej • rozbudzanie zainteresowania aktualnymi wydarzeniami politycznymi, społecznymi i kulturalnymi współczesnego świata	• jest dumny z przynależności do społeczności szkolnej oraz całego regionu; • interesuje się tym, co dzieje się w regionie, kraju i na świecie
• prezentowanie źródeł, które określają prawa człowieka i obywatela (analizowanie wybranych treści)	• zna, rozumie i świadomie korzysta z katalogu praw i obowiązków obywatela • umiejętnie korzysta z wybranych dokumentów;
• promowanie działań na rzecz innych, stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną (artystyczną, społeczną, sportową itp.). jako alternatywa wobec zachowań destrukcyjnych	• jest wrażliwy na potrzeby innych, uczestniczy w akcjach charytatywnych, w wolontariacie i krwiodawstwie • bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych • nabywa pozytywne wzorce zachowań • angażuje się w działalność samorządową, realizację projektów • wybiera pozytywne grupy rówieśnicze
• przygotowywanie do świadomego pełnienia ról w rodzinie, wyboru zawodu i kierunku kształcenia oraz aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu	• jest świadomy wartości rodziny • dokonuje świadomych wyborów, wie, kim w życiu będzie • potrafi właściwie pełnić role społeczne: partnera, rodzica, pracownika, członka

społecznym, kulturalnym i gospodarczym • rozpoznawanie i diagnozowanie wczesnych objawów związanych z sytuacjami kryzysowymi oraz podejmowanie szybkiej interwencji w takich przypadkach	szerszej społeczności • zna czynniki sprzyjające zdrowiu oraz czynniki ryzyka; • identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego • wie jak odpowiednio reagować w sytuacjach trudnych i kryzysowych, stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia.
Obszar: *Edukacja zdrowotna*	
Sposób realizacji:	**Kryteria sukcesu:**
Kształtowanie postaw prozdrowotnych: Realizacja założeń profilaktyki uniwersalnej poprzez: • wyrabianie nawyków dbałości o formę psychiczną i fizyczną uczniów • diagnozowanie podstawowych zagrożeń w szkole związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa fizycznego, psychologicznego oraz zagrożeniami związanymi z sytuacją epidemiczną i stanem wyjątkowym przy granicy państwa • rozpoznawanie i diagnozowanie wczesnych objawów związanych z sytuacjami kryzysowymi oraz podejmowanie szybkiej interwencji w takich przypadkach • włączanie rodziców do współpracy w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia całej rodziny • stwarzanie sytuacji sprzyjających rozwijaniu nawyków kultury ekologicznej	**Uczeń**: • zna główne czynniki sprzyjające i zagrażające zdrowiu • praktykuje zdrowy styl życia • czuje się bezpiecznie w środowisku szkolnym, • wie, gdzie szukać pomocy, • jest zainteresowany bieżącą sytuacją w kraju • otrzymuje pomoc zgodnie ze swoimi potrzebami • prawidłowo realizuje swoje zadania rozwojowe • zna czynniki sprzyjające zdrowiu oraz czynniki ryzyka • widzi w rodzicach autorytet w zakresie zdrowego stylu życia • dba o środowisko • jest świadomy wpływu środowiska na

i zdrowotnej • kształtowanie postaw proekologicznych i budowanie poczucia odpowiedzialności za najbliższe środowisko	zdrowie • oszczędnie korzysta z zasobów naturalnych • zna i prawidłowo stosuje zasady prawidłowej segregacji odpadów i poszanowania zasobów naturalnych
• rozbudzanie potrzeby podejmowania działań na rzecz zdrowia własnego i innych	• dba o zdrowie fizyczne i psychiczne swoje i innych
• dostarczanie niezbędnej wiedzy o zdrowym stylu życia, chorobach cywilizacyjnych min.: depresja, anoreksja, nadwaga i otyłość, choroby nowotworowe, cukrzyca, AIDS, HPV, Wirusowe zapalenie wątroby. • realizacja programów mających na celu kształtowanie nawyku dbałości o ciało i psychikę, min.: „Znamię! Znam je?”, odstępne WZW”, „Wybierz życie-Pierwszy Krok”); • oraz o pandemii COVID-19 (zalecenia, procedury, profilaktyka),	• jest świadomy zagrożeń cywilizacyjnych • umie zachować się w sposób sprzyjający zdrowiu i bezpieczeństwu • zna konsekwencje zdrowotne, społeczne i prawne stosowania substancji psychoaktywnych • jest świadomy skutków niewłaściwego odżywiania się • ma świadomość zagrożeń; • jest świadomy zagrożeń zdrowotnych związanych z izolacją społeczną, poczuciem zagrożenia zdrowia lub życia • wie gdzie szukać pomocy w sytuacji złego samopoczucia w sferze fizycznej jak i psychicznej
• podejmowanie działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej	• chętnie podejmuje formy aktywności fizycznej proponowane przez nauczycieli wychowania fizycznego
• organizowanie i propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego	• ma świadomość wpływu aktywności fizycznej na poprawę jego jakości życia • świadomie wybiera formy spędzania czasu wolnego sprzyjające zdrowiu i rozwojowi (aktywność ruchowa, poczucie humoru, chęć do życia

	i witalność)
• stwarzanie uczniom możliwości osiągania sukcesu i dostrzeganie ich osiągnięć	• posiada adekwatny obraz samego siebie
• rozwijanie umiejętności społecznych i emocjonalnych uczniów	• wykorzystuje swój potencjał, radzi sobie w sytuacjach trudnych
• budowanie pozytywnych relacji międzyludzkich, kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole	• czuje się bezpiecznie, szanuje siebie i innych, wierzy w siebie, nawiązuje pozytywne relacje w grupie
• uczenie właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia	• odpowiedzialnie zachowuje się w sytuacjach kryzysowych • umie udzielić pomocy przedmedycznej
• kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych i sytuacji nadzwyczajnych	• wzmocnienie więzi rówieśniczych i poczucia bezpieczeństwa; • rozwój twórczego potencjału i alternatywnych sposobów wyrażania siebie;
• promowanie higieny cyfrowej i świadomego, odpowiedzialnego korzystania z urządzeń ekranowych (telefonów komórkowych) w przestrzeni szkolnej	• ogranicza zachowania szkodzące jego zdrowiu i bezpieczeństwu; • jest zmotywowany do zmiany zachowania • rozwija umiejętności nawiązywania zdrowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi;
• motywowanie do udziału w programach zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, o którym mowa w Bazie Rekomendowanych Programów Profilaktycznych (Lustro, ARS, czyli jak dbać o miłość?”,	• wzmacnia umiejętności dostrzegania pozytywów i radzenia sobie ze stresem; • pozytywnie postrzega siebie; • poprawa funkcjonowania społecznego uczniów, zwiększenie samoświadomości i umiejętności radzenia sobie z emocjami; • redukcja zachowań ryzykownych i wzrost motywacji do zmiany; • ograniczenie ryzyka sięgania przez

	uczniów po substancje psychoaktywne oraz radzenie sobie z codziennymi trudnościami, które mogą być przyczyną sięgania po używki. • Zwiększenie poczucia własnej wartości i sprawczości.
Realizacja założeń profilaktyki selektywnej poprzez: • rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych uczniów (warsztaty profilaktyczne „Między wzruszeniem a śmiechem”, warsztaty profilaktyczne „Razem Bezpieczniej” , zajęcia skierowane na wsparcie zdrowia psychicznego „Uwierz w siebie”)	• lepiej funkcjonuje w grupie społecznej • jest świadomy zagrożeń swego postępowania; • ogranicza zachowania szkodzące jego zdrowiu i bezpieczeństwu; • korzysta z pomocy specjalistów’
Realizacja założeń profilaktyki wskazującej poprzez: • podejmowanie współpracy z rodzicami, sądami rodzinnymi, policją oraz organizacjami pozarządowymi udzielającymi pomocy specjalistycznej dla uczniów z grupy ryzyka;	
Obszar: *Rozwój intelektualny ucznia*	
Sposób realizacji:	**Kryteria sukcesu:**
Wspomaganie rozwoju intelektualnego: • diagnoza preferowanych stylów uczenia się	uczeń • wybiera strategię uczenia się zgodnie z dominującym systemem sensorycznym
• warsztaty efektywnej nauki	• stosuje metody skutecznego uczenia się
• prowadzenie zajęć metodami sprzyjającymi uczeniu się	• jest odpowiedzialny za własną naukę, zwiększa swoje szanse na powodzenie w egzaminach zewnętrznych, jest otwarty na zmiany, ma potrzebę osiągnięć

• rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów	• jest zaangażowany w poszerzanie swojej wiedzy
• modelowanie postawy odpowiedzialności, obowiązkowości oraz otwartości na uczenie się przez całe życie	• osiąga sukces, doskonali kompetencje kluczowe i zawodowe
• edukacja finansowa	• uczeń jest świadomym konsumentem, • zna techniki manipulacyjne i psychologię reklamy • umiejętnie zarządza pieniądzem, w przemyślany sposób wydaje oszczędności,
• wykorzystywanie technologii informacyjno – komunikacyjnych	• posługuje się nowoczesnymi technologiami informacyjno – komunikacyjnymi
• stwarzanie warunków do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	• bierze udział w konkursach, olimpiadach, projektach
• realizacja procesu dydaktycznego z uwzględnieniem różnorodnych potrzeb edukacyjnych uczniów	• osiąga optymalne wyniki
• wskazywanie źródeł aktualnej i rzetelnej informacji edukacyjnej • wzbudzenie potrzeby ciągłego aktualizowania wiadomości, rozwijania umiejętności zawodowych oraz rozszerzania horyzontów	• wyszukuje, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł • wykorzystuje nabytą wiedzę do definiowania i rozwiązywania problemów,
• planowanie ścieżki edukacyjno – zawodowej (doradztwo zawodowe)	• zna swoje mocne i słabe strony, preferencje oraz predyspozycje zawodowe • sprawnie funkcjonuje w środowisku
• udział w zajęciach rozwijających zainteresowania	• umie racjonalnie zaplanować czas wolny

• analiza i krytyczna ocena informacji prezentowanych w mediach • promowanie świadomego korzystania z mediów i Internetu	• wybiera konstruktywne formy spędzania czasu umożliwiające samorealizację oraz rozwój zainteresowań • właściwie odbiera i wykorzystuje media • jest świadomy istnienia zjawiska manipulacji i uzależnienia • bezpiecznie porusza się w przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązuje oparte na wzajemnym szacunku relacje z innymi użytkownikami sieci
• odnoszenie zdobywanej wiedzy do praktyki	• uświadamia użyteczność zdobywanej wiedzy
Obszar: *Rozwój kompetencji nauczycieli*	
Sposób realizacji	**Kryteria sukcesu:**
Doskonalenie zawodowe w zakresie: • budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami • warsztatowej pracy z grupą • wzmacniania kompetencji wychowawczych • prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży • rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych • skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych • pomocy psychologiczno - pedagogicznej udzielanej szczególnie uczniom wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi • poznawania nowych koncepcji i metod współpracy z rodzicami	• uczniowie mają zaufanie do nauczycieli • wzrost efektywności podejmowanych działań • uczniowie zwracają się do nauczycieli po poradę w trudnych sytuacjach • nauczyciele wiedzą, kiedy należy podjąć działania pomocowe • interwencja przeprowadzona odpowiednio wcześnie zapobiega rozwojowi uzależnienia • ograniczenie czynników ryzyka, w tym związanych z nadmiernym korzystaniem z sieci Internet • optymalizacja osiągnięć edukacyjnych uczniów • uczniowie czują się bezpiecznie, mają adekwatną ocenę swojej wartości • rodzic chętniej włącza się w rozwiazywanie problemów swoich dzieci, w działania na rzecz klasy i szkoły • tworzenie przyjaznego środowiska

	edukacyjnego
• doskonalenia kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb • doskonalenia kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego	• zintegrowany zespół klasowy • przełamywanie barier językowych • uczniowie lepiej wykorzystują swój potencjał • optymalizacja osiągnięć edukacyjnych uczniów z zagranicy
• poprawnego metodycznie wykorzystywania przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji;	• uczeń ma świadomość szans i zagrożeń korzystania ze sztucznej inteligencji
• rozpoznawania symptomów świadczących o krzywdzeniu małoletnich; • doskonalenia kompetencji w zakresie skutecznej profilaktyki i sprawnego reagowania na każdy przejaw przemocy (Standardy Ochrony Małoletnich, Procedura Niebieskiej Karty);	• uczniowie czują się bezpiecznie i wiedzą jak postępować w sytuacji krzywdzenia; • zmniejszenie skali występowania ryzykownych zachowań;
• doskonalenie kompetencji w zakresie pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (w tym chorobami przewlekłymi np. cukrzyca, anafilaksja, astma oskrzelowa, alergia nieżytu nosa, atopowe zapalenie skóry, pokrzywka)	• poprawa zdrowia psychicznego uczniów; • wzmocnienie więzi uczniów ze szkołą;
Obszar: *Rozwój kompetencji rodziców/opiekunów*	
Sposób realizacji	**Kryteria sukcesu:**
Porady, konsultacje, szkolenia, przekazywanie materiałów edukacyjnych i informacyjnych oraz motywowanie do samokształcenia w zakresie: • wzmacniania kompetencji wychowawczych • promocji zdrowia i zdrowego stylu życia • prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży	• wzrost skuteczności rodzica w procesie wychowania rodzic • stanowi wzorzec zachowań prozdrowotnych dla swojego dziecka • dostrzega zmiany w funkcjonowaniu dziecka • odpowiednio wcześnie

• zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych • reagowania w sytuacjach kryzysowych • skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych • budowania dobrych, opartych na dialogu relacji między dzieckiem a dorosłym • doskonalenia kompetencji w zakresie skutecznej profilaktyki i sprawnego reagowania na każdy przejaw przemocy (Standardy Ochrony Małoletnich); • doskonalenia kompetencji profilaktycznych i wychowawczych rodziców uczniów objętych programem LUSTRO • kształtowanie postaw proekologicznych i budowanie poczucia odpowiedzialności za najbliższe środowisko	interweniuje w sytuacji zagrożenia dla prawidłowego rozwoju dziecka • umie podjąć konstruktywne działania w trudnych sytuacjach uczniowie • unikają zagrożeń • zwracają się z problemem do rodziców • rodzice mają poczucie, że ich dzieci są bezpieczne; • wiedzą jak reagować w sytuacji krzywdzenia; • wzrost umiejętności słuchania i prowadzenia dialogu motywującego z dzieckiem; • rodzic zna i prawidłowo stosuje zasady prawidłowej segregacji odpadów i poszanowania zasobów naturalnych stanowiąc przykład dla swojego dziecka

4. Efekty – wizerunek absolwenta

Podjęto próbę określenia cech wzorca osobowego zgodnie, z którym absolwent Branżowej Szkoły I Stopnia nr 3 wchodzącej w skład Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach:

- posiada wiedzę, która umożliwia dalszą edukację
- posiada wysokie kompetencje zawodowe
- jest kreatywny i otwarty, pozytywnie nastawiony do życia
- właściwie pełni role społeczne, jest wrażliwy na potrzeby innych
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo własne oraz innych, szanuje środowisko przyrodnicze
- zna i szanuje symbole i tradycje narodowe
- szanuje godność każdego człowieka
- świadomie podejmuje decyzje i jest odpowiedzialny za ich skutki
- dba o środowisko naturalne

5. Ewaluacja

Program wychowawczo - profilaktyczny jest programem wieloletnim, otwartym na nowe, szczegółowe programy wychowawcze i metody umożliwiające efektywną realizację celów. Będzie poddawany ewaluacji w całości lub wybranych obszarach na różnych etapach realizacji.

PODSTAWY PRAWNE

Podstawowe ukierunkowania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego zostały określone w ustawach oświatowych, rozporządzeniach oraz innych aktach prawnych, takich jak:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2026 r. poz. 515).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 820).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939, ze zm.).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U.z 2024 r. poz. 1162, ze zm.).
9. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2026 r. poz. 163).
10. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2026 r. poz. 110).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604, ze zm.).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów

z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym […] (Dz.U. z 2017 r. poz. 356, ze zm.).

13. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz.U. z 2026 r. poz. 378,
ze zm.).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1798).
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 428).
16. Rozporządzenie MEiN z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2022 poz. 1610).
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2020 poz. 1309).
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 26 sierpnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. 2026 poz. 245).
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

20. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673).
21. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870).
22. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.
23. Statut Zespołu Szkół Technicznych Szkoły Branżowej I Stopnia nr 3 w Suwałkach.
24. Standardy Ochrony Małoletnich w Zespole Szkół Technicznych w Suwałkach.